

18-
19

DOSSIER ACTIVITATS

GENERALITAT
VALENCIANA

CENTRE D'EDUCACIÓ
AMBIENTAL
DE LA COMUNITAT VALENCIANA

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA
COMUNITAT VALENCIANA (SAGUNT)

PROGRAMA TEMÀTIC

Índex

GENERALITATS	3
SETMANA EUROPEA DE LA MOBILITAT	5
PA, OLI I VI, BÀLSAM DIVÍ	8
VOLANT, VOLANT	11
ERRE QUE ERRE	14
CONSUM A -GUST	17
PLANTA UN ARBRE, SEMBRA FUTUR	21
PAISATGE D'AIGUA, PAISATGE DE VIDA	25
CAMINANT, CAMINANT O AMB POQUES RODES	28
UN MATÍ A L'HORT	30
BIODIVERSITAT PER TOT ARREU	33
TOTS SOM IMPORTANTS DAVANT DEL CANVI CLIMÀTIC	35
LA MAR DE NETA	37

PROGRAMA TEMÀTIC

Generalitats

El **Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana (CEACV)** ofereix als centres educatius un ampli programa d'activitats entorn del medi ambient i de la sostenibilitat. L'oferta s'estructura en programes temàtics ajustats a un calendari, en els quals les activitats que es duen a terme giren al voltant d'un tema concret des d'un enfocament sistèmic del medi ambient. Els dies que no tenen cabuda en el calendari dels programes temàtics, les activitats que ha de dur a terme el grup s'acorden entre el professor responsable i els educadors del CEACV en funció dels interessos del grup, del nombre i l'edat dels visitants, etc. Així mateix, també es poden desplegar programes especials que responen a necessitats específiques del grup visitant.

Amb l'ús de metodologies actives, en què la part constructiva i emocional té una gran importància, el nostre equip d'educadors ambientals provoca l'aprenentatge vivencial i contextualitzat de l'estudiant.

Relació de programes temàtics i calendari

Setmana Europea de la Mobilitat	Del 17 al 21 de setembre de 2018
Pa, oli i vi, bàlsam diví	Del 22 al 31 d'octubre de 2018
Volant, volant	Del 5 al 9 de novembre de 2018
Erre que erre	Del 19 al 30 de novembre de 2018
Consum a-gust	Del 3 al 21 de desembre de 2018
Planta un arbre, sembra futur	Del 16 al 31 de gener de 2019
Paisatge d'aigua, paisatge de vida	De l'1 al 8 de febrer de 2019
Caminant o amb poques rodes	Del 18 al 28 de febrer de 2019
Un matí a l'hort	Del 4 al 22 de març de 2019
Biodiversitat pertot arreu	De l'1 al 17 d'abril de 2019
Tots som importants davant del canvi climàtic	Del 6 al 17 de maig de 2019
La mar de neta	Del 3 al 21 de juny de 2019

Destinataris

Totes les activitats temàtiques estan dissenyades per l'equip d'educadors del CEACV. En general, tots els programes temàtics contenen activitats adaptades als diferents grups d'edat dels estudiants (alumnes d'infantil, de primària i secundària, de batxiller, de cicles formatius i universitaris), així com als col·lectius d'educació no formal. Aquesta informació s'especifica en la documentació particular de cada programa temàtic.

Horaris

Les activitats es despleguen en horari matinal, entre les 9.00 i les 14.00 hores de dilluns a divendres. No obstant això, en l'horari durant el qual el CEACV està obert (consulteu), el grup pot quedar-se en les instal·lacions del CEACV (per a dinar a les zones habilitades per a pícnic, etc.), encara que haurà de comunicar-ho prèviament.

Inscripció

Les activitats són gratuïtes per als destinataris. El transport va a càrrec de cada centre educatiu.

Per a participar en aquestes activitats cal inscriure's prèviament en el CEACV telefonant al 962 617 930. L'admissió per a realitzar les activitats es farà per rigorós orde d'inscripció. Les places són limitades.

Setmana Europea de la Mobilitat

DEL 17 AL 21 DE SETEMBRE

DESCRIPCIÓ

Dins del projecte del CEACV s'inclou un any més la SEM (Setmana Europea de la Mobilitat), la campanya sobre mobilitat sostenible amb major repercussió al món.

El tema central del 2018 porta com a títol "COMBINA I MOU-TE". La SEM se celebra del 16 al 22 de setembre. El CEACV amplia l'oferta durant el mes de febrer i ofereix activitats del dia 18 al 28 de febrer per a donar oportunitat de participar al col·lectiu escolar que comença el període lectiu a mitjan setembre.

El CEACV ha preparat un programa d'activitats amb la finalitat d'implicar els usuaris en els temes relacionats amb la mobilitat eficient i sostenible. La idea consisteix a fomentar i proporcionar mesures que afavorisquen el transport sostenible i invitar els usuaris a provar alternatives al vehicle privat. Aquestes activitats estan orientades a conèixer mitjans de transport més eficients, a fomentar l'educació viària, a conscienciar de les repercussions que els diferents transports tenen per a la salut de les persones i del planeta en general. El CEACV també anima els usuaris a accedir a les instal·lacions amb bicicleta. En general, per mitjà d'una sèrie d'accions comunicatives i divulgatives, el Centre es compromet en l'educació perquè es pugui optar pels desplaçaments no motoritzats quan siga possible. Cal tindre en compte que el transport urbà representa el 40 % de tot el transport per carretera a la UE i és el responsable de la quarta part de les emissions de CO₂ relacionades amb el transport.

OBJECTIUS

Cal aportar la informació màxima als usuaris per a promoure la mobilitat en el marc del respecte màxim possible a la seguretat, als recursos energètics, a la salut de les persones i a la qualitat de l'entorn urbà i del medi ambient.

Els principals objectius se centren en:

- L'estalvi d'energia.
- La reducció de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que provoquen el canvi climàtic.
- La millora de la qualitat de l'aire.
- La reducció del soroll.

- La reducció al màxim de les congestions que provoca el trànsit.
- Tindre en compte les repercussions que té per a la salut la pràctica d'una mobilitat més sostenible.

ACTIVITATS DISPONIBLES

Es tracta d'activitats proposades per a fomentar un canvi en els hàbits de mobilitat:

- PUNXA QUE PUNXA: Taller bàsic de manteniment de la bicicleta, adaptat segons els grups d'edat. Ens centrem en un problema comú com ara reparar una punxada de bicicleta.
- MOBILITAT? SEGURA I SOSTENIBLE. Gimcana: Sopa de lletres, verdader o fals i relacionar entre dues columnes.
- *MO[*VÍDEO]*LITAT: Exhibició de vídeos en relació amb el tema del canvi climàtic i la mobilitat (alguns fets per alumnes de l'Escola d'Art i Superior de Disseny, EASD, de València, amb el nom *MO[*VÍDEO]*LITAT), en què destaquen aspectes diversos de la mobilitat urbana d'una manera fresca, original i directa.
- MOU-TE AMB BICI AL CEACV: S'ofereix al col·lectiu escolar la possibilitat d'acostar-se al CEACV amb bicicleta.
- TRANSPORTA'M: Utilitzant com a material de suport el panell sobre mobilitat sostenible del CEACV amb la fitxa per a emplenar titulada "El millor transport".

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS AL CEACV

1. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre mobilitat.
- Sala d'audiovisuals.

2. Exposicions temporals:

- Exposició de pòsters sobre la Setmana Europea de la Mobilitat.

3. Recursos paisatgístics:

- Jardí dels paisatges del CEACV.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.

4. Altres:

- Ferramentes per al manteniment de la bicicleta.
- Recursos educatius per a comprendre la mobilitat sostenible (fitxes, jocs, passatemps).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

RECURSOS PER A TREBALLAR ALS CENTRES EDUCATIU

- LA BICI M'ACOMPANYA. Activitat per al col·lectiu d'infantil i primer cicle de primària en la qual es potencien els desplaçaments amb bicicleta i, alhora, l'educació viària (senyals de circulació bàsics). A més, s'anima a gaudir de la bici i a utilitzar aquest mitjà de transport saludable, divertit i respectuós amb el medi ambient, tant en les activitats d'oci com en l'accés al col·legi.
- LA MOBILITAT ÉS NOTÍCIA. Activitat per al col·lectiu de segon cicle de primària, secundària i batxiller. Es tracta d'aprendre de les notícies de la premsa la realitat actual de la mobilitat en cada municipi, ciutat o país en general. Utilitzant els mitjans de comunicació com a ferramenta, prendre consciència de tots aquells paràmetres que giren entorn del transport i triar-ne adequadament. Per a evitar al màxim l'impacte en el nostre medi ambient, potenciar el transport a peu, amb bici o el transport urbà.
- LA BICI SEMPRE A PUNT. Activitat dirigida a segon cicle de primària, secundària, batxiller i cicles formatius. Es tracta de conèixer les parts i les funcions de la bicicleta, prendre contacte amb les ferramentes necessàries per a mantindre-la a punt. Alhora, conscienciar-se dels beneficis que comporta utilitzar-la: beneficis per a la salut, millora de la qualitat de vida i estalvi de costos sanitaris, beneficis per al medi ambient, per a l'economia i, també, beneficis socials.
- UNA BICI CANVIA EL MÓN. Activitat dirigida a persones del primer cicle, és a dir, infantil i primària, per a conèixer els avantatges d'anar amb bicicleta a l'escola i els adults, al treball. Es passarà, en primer lloc, l'audiovisual *Una bici cambia el mundo* <<https://www.youtube.com/watch?v=wBo4lhog7Hs>>.

Pa, oli i vi, bàlsam diví

DEL 22 AL 31 D'OCTUBRE

DESCRIPCIÓ

El CEACV compta, a les seues instal·lacions, amb el jardí dels paisatges mediterranis, que recrea la diversitat dels paisatges costaners de la Comunitat Valenciana, un recurs per a treballar amb els centres educatius que visiten el centre.

Al jardí dels paisatges mediterranis hi ha presents diversos ambients, tant els humanitzats com els de caràcter natural i, entre ells, l'oliverar, cultiu mil·lenari de gran valor cultural, històric, econòmic i ecològic que defineix els paisatges de bona part dels nostres secans.

Les oliveres són autèntics monuments vius, únics, que aporten grans beneficis: fruits, producció d'oli i fusta, i són un dels cultius principals en totes les cultures mediterrànies.

OBJECTIUS

Les diferents activitats que es desenvoluparan tindran com a objectiu bàsic donar a conèixer la importància que té el cultiu de l'olivera, així com la producció i l'ús dels seus fruits.

De manera específica es pretén:

- Donar a conèixer el cultiu de l'olivera i la seua transcendència en la cultura mediterrània.
- Mostrar els productes derivats del cultiu de l'olivera i la importància per a la salut i l'alimentació.
- Mostrar els beneficis ambientals del cultiu ecològic de l'olivera.
- Descobrir l'enorme riquesa biològica i paisatgística entorn de l'oliverar.
- Promoure hàbits d'alimentació i consum saludables i respectuosos amb el medi.
- Despertar l'interés dels alumnes cap al seu entorn més pròxim, així com aprendre a valorar-lo i conservar-lo.

ACTIVITATS DISPONIBLES

Es desplega un conjunt d'activitats adaptades a les diferents edats i formació dels participants. Es persegueix que siguin pràctiques, participatives i reflexives, sense perdre en cap moment l'objectiu final de donar a conèixer el cultiu de l'olivera en les seues diverses facetes.

Les activitats són:

- Un recorregut breu per les oliveres del CEACV.
- Activitats a l'aire lliure: **Coneix el món de les oliveres**. Gimcana al voltant de l'oliverar per a conèixer el cultiu de l'olivera, així com els productes que se'n deriven. Els alumnes, per grups, hauran de passar proves d'habilitat i coneixement per a dur a terme l'itinerari previst.
- **Dissenyant el meu punt de llibre**. Consisteix a dissenyar i confeccionar un separador de pàgines amb fulles d'olivera.
- **Plegant olives**. Activitat en què es cullen olives de forma manual com es fa habitualment al camp.
- **Conte sobre les oliveres**.
- **Taller de sabó**. Es prepara sabó a partir d'oli d'oliva (per a grups reduïts d'últim cicle de primària).
- **Art oleic**. Dissenyem el nostre propi pot d'olives. Creativitat de la mà dels participants per a crear un disseny atractiu i funcional per a un recipient i recepta d'olives propis.
- **Oliveres, olives, oli i molt més**. Activitat per a descobrir els productes derivats de les oliveres.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre biodiversitat.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Jardí dels paisatges del CEACV.

2. Exposicions temporals:

- Exposició sobre el món de les oliveres i els productes que se'n deriven.
- Exposició de tipus d'olis, sabors per a conèixer-los.

3. Recursos paisatgístics:

- Jardí dels paisatges del CEACV.
- Hort històric del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a aprendre sobre les oliveres, les seues propietats i els seus usos (fitxes, passatemps, jocs).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

Volant, volant

DEL 5 AL 9 DE NOVEMBRE

DESCRIPCIÓ

El CEACV proposa una setmana temàtica relacionada amb un fenomen que des de sempre ha despertat l'expectació, la curiositat i la fascinació de l'ésser humà: la migració de les aus.

El procés de la migració de les aus genera fascinació. És sorprenent que, any rere any, aus grans i menudes facen tot tipus de proeses per a evitar i esquivar la multitud d'amenaques i perills que troben en els seus viatges d'anada i tornada.

La morfologia i la fisiologia de les aus migradores s'ajusten com un rellotge a les característiques dels hàbitats i els ecosistemes per on passen durant el seu recorregut. Per això, aquestes aus són molt sensibles a les alteracions de la naturalesa.

La situació geogràfica de la península Ibèrica la converteix en lloc de pas en la migració de les aus entre Àfrica i Europa. Som molt afortunats de poder contemplar cada any com creuen el cel les aus migradores i com utilitzen els diferents ambients del nostre territori al llarg dels seus desplaçaments entre Àfrica i el centre i nord d'Europa.

OBJECTIUS

- Acostar els visitants al fenomen meravellós de la migració.
- Mostrar els processos que intervenen en les diverses migracions (processos meteorològics, geològics, culturals, accidentals).
- Donar a conèixer les aus migradores més fàcils d'identificar al nostre territori.
- Exposar els tipus de migració, els factors que els afecten i les adaptacions que han afavorit el comportament migratori de les aus.
- Donar a conèixer els mètodes científics que han permès i permeten el seu estudi.
- Estimular les bones pràctiques relacionades amb la gestió i conservació del patrimoni natural, i prendre consciència dels impactes ocasionats per les activitats de l'ésser humà sobre la biodiversitat i els ecosistemes, amb tots els seus processos.

ACTIVITATS DISPONIBLES

ACTIVITATS PER A ALUMNES D'INFANTIL:

- Audiovisual explicatiu de la migració. Audiovisual breu que explica la migració de les aus de manera senzilla i amena.
- Decorar i retallar caretes d'aus migradores. Es proporciona als xiquets una careta d'una au migradora (n'hi ha 4 models distints) perquè la pinten i la retallen.
- Anellament científic de xiquets-aus. Activitat que consisteix a explicar de manera senzilla què és l'anellament científic d'aus i per què es fa, a més de la utilitat de la informació que se n'obté. Així, els alumnes, una vegada que s'han transformat en aus migradores gràcies a les caretes, són anellats, mesurats i pesats igual que es fa amb les aus.
- Les aus i el paisatge. Es veuen les aus en el medi natural fent un passeig pels paisatges del CEACV i s'investiguen alguns refugis per a aquestes, com ara les caixes niu o les menjadores. Al mateix temps, es diposita menjar en les menjadores per a granívors.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE PRIMÀRIA:

- Visita a la marjal dels Moros.
- Audiovisual explicatiu de la migració. Audiovisual breu que explica la migració de les aus de manera senzilla i amena. Aquest audiovisual està en anglés, però els monitors en faran una interpretació una vegada finalitzat.
- Viatges al·lucinants. Xarrada-PPT de 25 minuts de duració, aproximadament, en què s'il·lustra, de manera amena, alguna de les proeses migratòries que fan les aus.
- Anellament científic de xiquets-aus. Activitat que consisteix a explicar de manera senzilla què és l'anellament científic d'aus i per què es fa, a més de la utilitat de la informació que se n'obté. Així, els alumnes, es transformen en aus migradores i són anellats, mesurats i pesats igual que es fa amb les aus.
- Les aus i el paisatge. Es veuen les aus en el medi natural fent un passeig pels paisatges del CEACV i s'investiga què poden menjar, on descansen i els obstacles que es troben en el seu viatge.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE SECUNDÀRIA:

- Audiovisual explicatiu de la migració. Audiovisual breu que explica la migració de les aus de manera senzilla i amena. Aquest audiovisual està en anglés, però els monitors en faran una interpretació una vegada finalitzat.
- Viatges al·lucinants. Xarrada-PPT de 25 minuts de duració, aproximadament, en què s'il·lustra, de manera amena, alguna de les proeses migratòries que fan les aus.
- Joc de rol de la migració. El joc consisteix en una gimcana que simula la migració de les aus. Aquesta gimcana es desenvolupa al jardí del CEACV. Els alumnes adopten, per grups, el rol de 5 espècies d'aus migradores distintes i un o dos alumnes (en funció de la grandària del grup) adopten el rol de caçadors. Cada grup d'alumnes rebrà un *kit* amb informació sobre la biologia i un mapa del jardí del CEACV amb la ruta migratòria de l'au que representen. A través del desenvolupament de l'activitat, els alumnes aprenen l'existència de rutes migratòries diferents en funció de l'ecologia de l'espècie i de les seues preferències d'hàbitat. Al seu torn, han de superar diferents proves al llarg de la migració, com ara la recerca d'aliments, el fet de ser anellats, d'escapar de predadors i d'evitar ser caçats pels caçadors. Al mateix temps, els alumnes que exerceixen el rol de caçadors aprenen la diferència entre espècies cinegètiques i

no cinegètiques, a més dels diferents mètodes de caça catalogats com a il·legals en les directives europees. Al final de la dinàmica hi haurà una posada en comú en la qual el monitor ajudarà els alumnes a extraure conclusions sobre la migració de les aus.

- Les aus i el paisatge. Es veuen les aus en el medi natural fent un passeig pels paisatges del CEACV i s'investiga què poden menjar, on descansen i els obstacles que es troben en el seu viatge.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'ous, plomes i becs d'aus.
- Exhibició de cartells i pòsters relacionats amb les aus i la migració.

2. Exposicions permanents:

- Càmera teledirigida per a veure en directe la fauna de la Marjal dels Moros.
- Panell interactiu sobre la biodiversitat.
- Maqueta del CEACV que representa els diferents hàbitats on s'alimenten, descansen i es reproduïxen algunes aus migradores.

3. Paisatgístics:

- Paisatges del CEACV, Marjal dels Moros.

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

Erre que Erre

DEL 19 AL 30 DE NOVIEMBRE

DESCRIPCIÓ

Com a conseqüència del model actual de consum, a les nostres llars produïm una quantitat molt gran de residus. En el dia a dia, estem rodejats de multitud d'elements que consumim, però poques vegades ens plantejem d'on vénen o on van quan ja no ens són útils. L'objectiu principal d'aquest programa temàtic és conèixer la problemàtica dels residus i del seu esgotament i reflexionar-hi.

El CEACV desplegarà un conjunt d'accions destinades a estudiants de primària i de secundària coincidint amb la **Setmana Europea de Prevenció de Residus**, que se celebrarà durant els dies 17 al 25 de novembre de 2018, enguany dedicat a una temàtica especial ELS RESIDUS PERILLOSOS.

OBJECTIUS

Les diverses activitats que es despleguen tenen com a objectiu final bàsic aconseguir la reducció gradual de les quantitats ingents de residus que es produeixen a les llars.

De forma específica es pretén:

- Mostrar la gran generació de residus que produïm actualment i els problemes ambientals que això genera.
- Ensenyar hàbits i comportaments que impliquen una producció menor de residus a través d'un millor ús i consum dels recursos de què disposem.
- Promoure comportaments i actituds responsables que impliquen reduir la producció de residus i que siguin més sostenibles.
- Implicar els participants perquè transmeten aquests comportaments a altres col·lectius i persones amb les quals puguin estar en contacte.
- Fomentar hàbits de consum responsable, reutilització i separació de residus.

ACTIVITATS DISPONIBLES

Es desplega un conjunt d'activitats adaptades a les diferents edats i formació dels participants. Es pretén que siguin pràctiques, participatives i reflexives, sense perdre en cap moment l'objectiu final de tractar de reduir la quantitat de residus que es produeixen.

Les activitats són:

- **Mengem i tirem.** Activitat per a analitzar la nostra compra diària, així com la tipologia i quantitat de residus que generem. Dels resultats obtinguts, es farà una proposta de bones pràctiques a la llar per a reduir aquesta generació de residus.
- **Les 5R.** Activitat al voltant dels residus, l'alimentació i el consum.
- **El muntó de fem.** Tracta sobre les quantitats de residus que produïm i les seues tipologies. Amb els alumnes asseguts al voltant d'una muntanya de fem, entaulem un debat sobre els tipus i la quantitat de residus que generem.
- **El joc dels residus.** Adaptació de jocs tradicionals a la temàtica de residus. A través del joc es reforçarà el concepte de reciclatge i dels residus que dipositem en cada un dels contenidors.
- **El contenidor de fem.** Tracta sobre els tipus de residus i les alternatives a la seua generació o a donar-los un nou ús. Per mitjà d'un puzzle sobre residus i contenidors adequats, els alumnes aprenen la regla de les 4R: reduir, reutilitzar, reciclar i repensar.
- **Tallers pràctics.** Hi haurà tallers pràctics sobre diversos aspectes relacionats amb la reducció de la producció de residus: ecoatifells, reciclatge, compost, ecoentrepà, el supermercat a l'hort.
- **Audiovisual.** Vídeo d'una duració de 10 minuts, aproximadament, on es veuran uns quants exemples per a reduir els residus.
- **Gimcana.** Joc de pista al voltant de l'alqueria on els alumnes, per grups, superaran diferents proves (sopa de lletres, mots encreuats, jeroglífics) relacionades amb la problemàtica dels residus.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'ecoatifells.
- Exhibició de cartells i pòsters relacionats amb la Setmana Europea de Prevenció de Residus.

2. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre residus.
- Sala d'audiovisuals.
- Muntanya de fem situada a la sala d'exposicions interactiva.

3. Paisatgístics:

- Hort històric del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a aprendre sobre la problemàtica dels residus (passatemps, ecoatifells, fitxes per a gimcana, teles).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

Consum a-gust

DEL 3 AL 21 DE DESEMBRE

DESCRIPCIÓ

Vivim en una societat de consum en què ens hem creat moltes necessitats, a vegades només per a sentir-nos feliços, satisfets i integrats en el grup. Consumim coses innecessàries pensant simplement que “m’ho puc permetre”. La publicitat ens anima a comprar, a estar a l’última si volem triomfar, a usar i tirar... Mentrestant, moltes persones no poden ni tan sols cobrir les necessitats bàsiques d’alimentació i salut.

Aquesta actitud consumista ha provocat greus problemes ambientals i socials com ara la sobreexplotació de recursos, la contaminació, el sobreendeutament de les famílies, la pobresa, les desigualtats socials, etc.

Com a consumidors tenim la responsabilitat de les nostres compres i el poder de decidir els productes que adquirim. Podem reduir l’impacte ambiental de les nostres accions diàries, afavorir el consum de productes que s’hagen produït i comercialitzat en condicions justes i promoure el consum de productes locals. Es tracta de viure senzillament perquè tot el món, senzillament, pugui viure.

OBJECTIUS

Durant aquesta setmana, les activitats que es duran a terme al CEACV tindran com a objectiu general fomentar el consum responsable entre els participants del programa.

De forma específica volem:

- Oferir als alumnes conceptes bàsics al voltant del consum responsable.
- Reflexionar sobre l’origen i la manera de fabricar els productes que consumim.
- Reduir el nostre consum i comprar només el que necessitem, sensibilitzar els participants sobre les causes i conseqüències que té el consum excessiu.
- Fomentar un consum respectuós amb la naturalesa que incloga les tres erres: reduir, reutilitzar i, finalment, reciclar.
- Descobrir la importància d’una dieta saludable i equilibrada.
- Conèixer l’alimentació ecològica.

- Facilitar la lectura i comprensió de l'etiquetatge dels productes.
- Donar suport al comerç de proximitat, solidari i socialment just.

ACTIVITATS DISPONIBLES

ACTIVITATS PER A ALUMNES D'INFANTIL I DE PRIMÀRIA:

- **Ma casa sostenible?** Activitat en grup per a aprendre senzilles bones pràctiques que faran que la nostra llar siga més sostenible. Proves individuals per a aconseguir ser més eficients i respectuosos amb l'entorn.
- **Un supermercat a l'horta.** Activitat que mostra la gran quantitat de residus que generem a les nostres cases, per a sensibilitzar sobre l'impacte negatiu d'aquests sobre el medi ambient. També permet conèixer l'origen de molts dels productes que integren la dieta mediterrània.
- **Gimcana.** Treball de grup que acull diferents activitats encadenades i utilitza diferents recursos del CEACV, com ara la cuina tradicional, l'hort, el pati de les energies, etc.
- **La piràmide dels aliments.** Activitat que mostra els productes necessaris en la nostra alimentació diària i fomenta el consum de productes saludables i l'exercici diari. Permet al participant conèixer algunes de les propietats dels aliments que consumim.
- **Visita a l'hort ecològic del CEACV.**
- **El taller de joguets solars.** Xiquets i adolescents són grans consumidors de joguets que funcionen amb piles. Aquesta activitat pretén fer una reflexió sobre el consum actual d'energia i fomentar l'ús d'energies renovables a través del joc.
- **Vídeos.** Es visualitzaran una sèrie de vídeos recopilats, en funció de l'edat, que fan referència al consum responsable.
- **El meu portaentrepanes.** Taller pràctic on els alumnes fabricaran el seu propi embolcall per a l'esmorzar i reflexionaran sobre els diferents materials i residus que aquesta acció genera tots els dies al centre educatiu.
- **El recicla joguet.** Taller pràctic que permet, a partir dels diferents residus que generem a la llar, confeccionar un joguet.
- **Un viatge pel món.** D'on provenen els productes que consumim?

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE SECUNDÀRIA:

- **El detectiu dels envasos.** A través de l'exposició interactiva de diferents productes del cistell de consum, de fitxes de treball, etc., es mostren els conceptes de separació, reciclatge, reducció i gestió, i la importància de la nostra participació en l'elecció dels productes que consumim de cara a reduir l'impacte sobre el medi.
- **El món de la publicitat.** Taller pràctic que permet analitzar la publicitat relacionada amb el consum que ens rodeja. Influeix en la nostra decisió de compra? Comprem només allò que necessitem?
- **Visita a l'hort ecològic del CEACV.**
- **El taller d'enginyers solars.** Els adolescents són grans consumidors d'aparells electrònics que funcionen amb energia. Aquesta activitat pretén fer una reflexió sobre el consum actual d'energia i fomentar l'ús d'energies renovables a través del joc.
- **Vídeos.** Es visualitzaran una sèrie de vídeos recopilats, en funció de l'edat, que fan referència al consum responsable.
- **Coneixem què comprem? Sabem què mengem?** Taller on aprendre a interpretar la informació de l'etiquetatge dels productes per a contribuir al consum de productes més respectuosos amb la naturalesa i que, alhora, permet conèixer la influència que exerceix el consumidor quan adquireix un producte o un altre.
- **La moda porta tela.** Activitat de reflexió al voltant del món de la roba.
- **Un supermercat a l'horta.** Activitat que mostra la gran quantitat de residus que generem a les nostres cases, per a sensibilitzar els participants sobre l'impacte negatiu d'aquests sobre el medi ambient. També permet conèixer l'origen de molts dels productes que integren la dieta mediterrània.
- **Gimcana.** Treball de grup que acull diferents activitats encadenades i utilitza diversos recursos del CEACV com ara la cuina tradicional, l'hort, el pati de les energies, etc.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició de productes de comerç just i ecològics.
- Exposició d'ecoatífells.

2. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre energia i consum d'aigua.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Sala d'audiovisuals.

3. Recursos paisatgístics:

- L'hort històric del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a acostar-nos al consum responsable (fitxes, jocs, passatemps, productes de comerç just i ecològics).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

*Planta un arbre,
sembra futur*

DEL 16 AL 31 DE GENER

(ACTIVITATS ENTORN DEL DIA DE L'ARBRE)

DESCRIPCIÓ

En l'educació ambiental s'ha utilitzat amb freqüència una ferramenta que consisteix a establir vincles entre els elements del medi natural i els participants en les activitats educatives. Així, al factor innegable de coneixement del medi natural que inclouen aquestes activitats s'uneix l'element afectiu i, en conjunt, provoquen una reacció d'atracció, d'estima i de respecte cap als elements amb què es conviu.

El CEACV desenvolupa un programa educatiu per a donar a conèixer la importància dels arbres i dels boscos com a elements bàsics del medi ambient, per a generar actituds i comportaments respectuosos cap a aquests i per a fomentar-ne la conservació.

Aquest programa compta amb un conjunt d'activitats ampli i adaptat a diferents nivells educatius.

OBJECTIUS

- Explicar conceptes bàsics relacionats amb els vegetals: les parts, els cicles i els processos vitals.
- Donar a conèixer la varietat d'espècies d'arbres i de tipus de bosc existents en la geografia valenciana.
- Mostrar el valor dels arbres i les formacions boscoses i la seua relació amb els serveis que aporten a la humanitat.
- Generar actituds i comportaments de respecte cap als arbres i les arbredes.
- Fomentar la participació en accions de col·laboració i voluntariat relacionades amb la millora i gestió dels espais naturals.

ACTIVITATS DISPONIBLES

ACTIVITATS PER A ALUMNES D'INFANTIL I PRIMER CICLE DE PRIMÀRIA:

- **Taller de sembra.** En testos fabricats a partir d'envasos reutilitzats s'ensenyà els alumnes a sembrar llavors d'espècies autòctones diverses, que després podran cultivar a les seues cases.
- **Les parts de l'arbre.** A través d'un senzill joc amb fitxes i panells s'ensenyen les parts que té un arbre, les seues funcions i els usos que poden tindre.
- **Taller de retallables i construcció d'un mòbil.** A partir de dibuixos, els participants en l'activitat retallen i construeixen un mòbil amb la silueta d'espècies d'arbres molt característics de la nostra flora.
- **Teatret de l'arbre.** Activitat en què els alumnes, guiats per un educador, preparen i interpreten una obra de teatre breu amb els arbres i la seua protecció com a tema central.
- **Joc dels tríos.** Els alumnes i les alumnes, a través de les peces d'un puzle, han de muntar conjunts de fitxes que unisquen els arbres amb els seus usos.
- **Arbres i flors.** Activitat en què els participants, després d'observar un vídeo de dibuixos animats de 7 minuts de duració, aproximadament, on apareixen els habitants d'un bosc, fan unes fitxes per a conèixer-los millor.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE PRIMÀRIA:

- **Descobreix el món dels arbres.** Projectió d'un audiovisual de 10 minuts de duració preparat al CEACV sobre els arbres, les funcions i els usos d'aquests, sobre com protegir-los, etc., que un educador va relatant i va fent participar els/les alumnes en el seu desenvolupament.
- **Teatret de l'arbre.** Activitat en què els alumnes, guiats per un educador, preparen i interpreten una obra de teatre breu amb els arbres i la seua protecció com a tema central.
- **Conta'm.** Joc en què els alumnes, a partir de tres personatges d'un bosc, han de crear històries.
- **Disseny d'un punt de llibre.** Taller per a dissenyar i elaborar un punt de llibre amb forma de fulla.
- **Com es planta un arbre.** Amb una baralla s'han d'ordenar els passos correctament per a poder plantar un arbre.
- **Relaciona.** S'han de relacionar els noms amb els usos.
- **Quin és el meu arbre?** Joc per a localitzar espècies d'arbres a les zones de jardins del CEACV i calcar les escorces d'aquests.

- **Fulles i arbres.** S'identifiquen els arbres a partir de les seues fulles i es fa una fitxa botànica de l'espècie.
- **Itineraris per a conèixer els arbres de CEACV.** Joc de pistes per a localitzar arbres.

ACTIVITATS PER A ALUMNES DE SECUNDÀRIA:

- **Joc de pistes.** Itineraris que han de seguir els alumnes a partir de diferents pistes que se'ls proporciona, al llarg dels quals es trobaran amb els arbres principals que hi ha a les instal·lacions del CEACV.
- **Tot en una fulla.** Activitat en què els alumnes han d'ordenar diversos aspectes relacionats amb els arbres i els boscos en categories.
- **Jocs passatemps.** Els alumnes fan diversos jocs en fitxes amb continguts específics per a conèixer millor el món dels arbres.
- **Joc de la desforestació.** A través d'un joc en què els alumnes representen diferents papers, aprenen el funcionament del bosc i els perills que pot patir (incendis, erosió, tals, etc.).

ACTIVITATS PER A TOTS ELS NIVELLS:

- Plantades d'arbres en grup.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'un aquari temporal amb espècies de peixos endèmics ibèrics i endèmics valencians, com el fartet i el samaruc.
- Exhibició d'un terrari amb amfibis autòctons (ofegabous) i un altre amb rèptils autòctons (tortuga de rierol i tortuga d'estany).
- Exhibició d'ous, de plomes i de becs d'aus.
- Radiografies d'aus ferides per negligències humanes (ploms de les armes de caça).

2. Exposicions permanents:

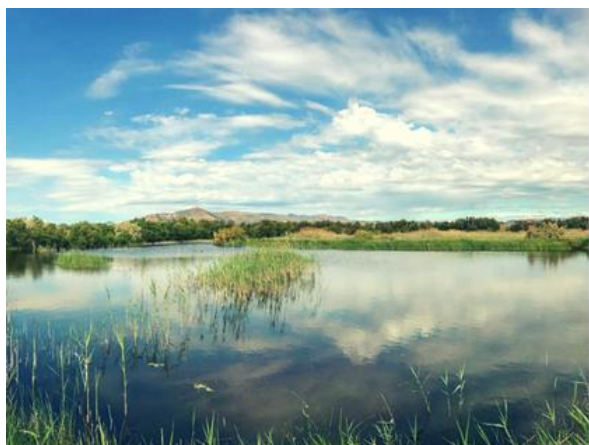
- Càmera teledirigida per a veure en directe les espècies de la Marjal dels Moros.
- Panell interactiu sobre biodiversitat.
- Maqueta sobre el projecte del CEACV.

3. Altres:

- L'hort històric del CEACV.
- El jardí dels paisatges del CEACV.
- Fullet de bones pràctiques quan fem excursions pel medi natural.

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

Paisatge d'aigua, paisatge de vida

DE L'1 AL 8 DE FEBRER

DESCRIPCIÓ

El Centre d'Educació Ambiental de la Comunitat Valenciana (CEACV) desplega el programa "Paisatge d'aigua, paisatge de vida" entorn del Dia Mundial dels Aiguamolls, el 2 de febrer.

Espanya és el país de la Unió Europea amb una diversitat major de tipus ecològics d'aiguamolls. Es pot afirmar, en general, que aquests paisatges són els ecosistemes més rics i productius del planeta, per tractar-se de llocs que alberguen una diversitat biològica elevada. La seua conservació és imprescindible per a la supervivència de moltes espècies que es troben en perill d'extinció, espècies que depenen no solament de la seua existència, sinó del bon estat de conservació dels llocs que freqüenten. Els aiguamolls són font d'energia i de recursos i actuen com a aliats contra el canvi climàtic, la sequera i les inundacions.

El CEACV es troba a uns 300 metres de la Marjal dels Moros, un dels aiguamolls valencians més emblemàtics. També als jardins del CEACV conviuen els paisatges culturals amb els paisatges naturals, on destaquen les llacunes, els bosquets de ribera i saladars.

Emmarcat en un programa temàtic del CEACV, es pretén que els participants coneguen els valors associats a aquests ecosistemes i s'involucren en la seua conservació. L'equip d'educadors ofereix un programa ampli d'activitats de sensibilització ambiental i d'acostament a aquests ecosistemes i a les espècies associades. La celebració es fa conjuntament amb la participació de la Societat Espanyola d'Ornitologia SEO/BirdLife, el Centre de Recuperació de Fauna La Granja del Saler i el Centre d'Investigació Piscícola del Palmar.

Durant la visita es poden fer diversos tallers, alguns referits a la identificació d'espècies aquàtiques, a l'anellament d'aus, a la migració d'aquestes, a la construcció de caixes niu fomentant la reutilització d'envasos, etc.; es recorreran itineraris per a conèixer els paisatges del CEACV, on podem observar llacunes d'aigua dolça, salobre o salada i dunes típiques dels sistemes humits litorals, i també s'exposaran materials diversos i es localitzaran les zones humides valencianes en els mapes habilitats en les exposicions del CEACV, entre altres activitats.

OBJECTIUS

- Donar a conèixer els valors naturals, culturals i paisatgístics de les zones humides.
- Ensenyar pautes de respecte per a la conservació d'aquests espais naturals plens de vida i imprescindibles per a la recàrrega aquífera en el nostre entorn.
- Oferir pautes per a realitzar el treball de camp per al coneixement del medi aquàtic i la qualitat de les aigües a la zona humida.
- Fomentar el descobriment de les zones humides com a espais per a la relaxació, l'oci i la inspiració artística.

ACTIVITATS DISPONIBLES

1. Relacionades amb la Marjal dels Moros:

- Presa de contacte amb el paisatge i les espècies de la Marjal dels Moros des de la càmera teledirigida del CEACV.
- Identificació de les aus aquàtiques i de la flora.
- Solta de tortugues autòctones i reconeixement de les diferències entre aquestes i les espècies exòtiques.
- Solta d'aus aquàtiques recuperades al Centre de Recuperació de Fauna La Granja del Saler.
- Estimular les bones pràctiques en el turisme a les zones humides.

2. Relacionades amb l'àmbit del CEACV:

- Visita guiada a les llacunes i a l'observatori de fauna.
- Fer la pràctica sobre el "Coneixement del medi aquàtic".

3. Tallers:

- Identificació *de visu* d'espècies de flora i fauna pròpies de les zones humides (aus, amfibis, rèptils i insectes).
- Pràctica sobre el "Coneixement del medi aquàtic" dissenyada per la Direcció General de Qualitat Ambiental; la responsable del programa per al seguiment de l'estat ecològic dels aiguamolls de la CV és Maria Sahuquillo. Aquesta pràctica es durà a terme amb l'ajuda dels agents ambientals de la nostra conselleria.
- "Volar, viatjar, viure". Campanya de SEO/BirdLife entorn de la migració de les aus. Per a alumnes de primària es proposa l'activitat "Ens anellem?", i per als de secundària, el "Joc de la migració".
- Identificació i elaboració de siluetes d'aus amb paper adhesiu de colors.
- "La meua au", decoració d'una targeta amb llavors.
- Construcció de fauna mòbil usant la tècnica de la papiroflèxia.
- Construcció, reutilitzant envasos, de caixes niu i menjadores per a les aus.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'ous, plomes i becs d'aus.
- Exposició, per mitjà d'aquaris, d'espècies diverses de fauna i flora aquàtica.
- Exhibició de rolers sobre amfibis, prestats pel Servei de Vida Silvestre de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.

2. Exposicions permanents:

- Càmera teledirigida per a veure en directe la fauna i la flora de la Marjal dels Moros.
- Panell interactiu sobre biodiversitat.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Banderola on s'explica la formació de l'estany de Morvedre i de la Marjal dels Moros.
- Mapa físic de la Comunitat Valenciana.

3. Recursos paisatgístics:

- Paisatges del CEACV i de la Marjal dels Moros.

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

*Caminant,
caminant o amb
poques rodes*

DEL 18 AL 28 DE FEBRER

DESCRIPCIÓ

El CEACV ha preparat aquest programa d'activitats amb la finalitat d'implicar els usuaris en els temes relacionats amb la mobilitat eficient i sostenible. La idea consisteix a fomentar i proporcionar mesures que afavorisquen el transport sostenible i invitar els usuaris a provar alternatives al vehicle privat. Aquestes activitats estan orientades a conèixer mitjans de transport més eficients, a fomentar l'educació viària, a conscienciar de les repercussions que els diferents transports tenen per a la salut de les persones i del planeta en general. El CEACV també anima els usuaris a accedir a les instal·lacions amb bicicleta. En general, per mitjà d'una sèrie d'accions comunicatives i divulgatives, el Centre es compromet en l'educació perquè es pugui optar pels desplaçaments no motoritzats en aquells casos que siga possible.

Cal tindre en compte que el transport urbà representa el 40 % de tot el transport per carretera a la UE i és el responsable de la quarta part de les emissions de CO₂ relacionades amb el transport.

OBJECTIUS

Cal aportar la informació màxima als usuaris per a promoure la mobilitat en el marc del respecte màxim possible a la seguretat, als recursos energètics, a la salut de les persones i a la qualitat de l'entorn urbà i del medi ambient.

Els principals objectius se centren a:

- Conèixer i valorar les repercussions mediambientals de la mobilitat.
- Fomentar accions per a disminuir el consum energètic.
- Proposar bones pràctiques per a reduir les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle que provoquen el canvi climàtic.
- Mostrar mesures per a millorar la qualitat de l'aire i reduir el soroll.
- Donar a conèixer les repercussions que té per a la salut la pràctica d'una mobilitat més sostenible.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- PUNXA QUE PUNXA: Taller bàsic de manteniment de la bicicleta, adaptat segons els grups d'edat. Ens centrem en un problema comú com ara reparar una punxada de bicicleta.
- MOBILITAT? SEGURA I SOSTENIBLE. Gimcana: Sopa de lletres, verdader o fals i relacionar entre dues columnes.
- *MO[*VÍDEO]*LITAT: Exhibició de vídeos en relació amb el tema del canvi climàtic i la mobilitat (alguns fets per alumnes de l'Escola d'Art i Superior de Disseny, EASD, de València, amb el nom *MO[*VÍDEO]*LITAT), en què destaquen aspectes diversos de la mobilitat urbana d'una manera fresca, original i directa.
- TRANSPORTA'M: Utilitzant com a material de suport el panell sobre mobilitat sostenible del CEACV amb la fitxa per emplenar titulada "El millor transport", els alumnes, guiats per un educador, analitzen el consum i l'impacte dels mitjans de transport i intenten definir propostes de mobilitat sostenible aplicables al seu centre educatiu.
- CEACV-TOUR: Joc de rol en què els participants assumeixen el rol de vianants, de ciclistes o d'automobilistes. Finalment, es comparen les emissions en cada cas i els estalvis en combustible fòssil i en euros.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions permanents:
 - Panell interactiu sobre mobilitat.
 - Sala d'audiovisuals.
2. Exposicions temporals:
 - Exposició de pòsters sobre la Setmana Europea de la Mobilitat.
3. Recursos paisatgístics:
 - Jardí dels paisatges del CEACV.
4. Altres:
 - Ferramentes per al manteniment de la bicicleta.
 - Recursos educatius per a comprendre la mobilitat sostenible (fitxes, jocs, passatemps).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

Un matí a l'hort

DEL 4 AL 22 DE MARÇ

DESCRIPCIÓ

El CEACV compta entre les seues instal·lacions amb un recurs didàctic d'una bellesa singular, l'hort històric del CEACV, un projecte complet per a treballar amb els centres educatius. La visita és apta per a persones de qualsevol edat. Les persones amb mobilitat reduïda també poden gaudir d'aquest recurs.

Aquest projecte, que funciona des de fa més de dotze anys, mostra la relació existent entre l'ésser humà i el territori a través de les activitats i usos agrícoles, així com les repercussions mediambientals que se'n deriven.

L'hort es divideix en quatre períodes de la història que han influït decisivament en l'agricultura valenciana: l'hort romà, l'hort àrab, l'hort del descobriment i l'hort actual. S'hi tracten aspectes molt variats, com ara l'agricultura ecològica, la biodiversitat, l'ús de l'aigua, les tradicions, la gastronomia, les ferramentes de treball, etc., cosa que el fa molt interessant per la relació amb els continguts treballats a l'aula.

L'activitat permet als alumnes una experiència directa amb la terra, i converteix l'hort en un espai on compartir, respectar i treballar en equip.

OBJECTIUS

- Mostrar les principals tècniques de cultiu, així com els avantatges de l'agricultura ecològica.
- Donar l'oportunitat als participants de treballar a l'aire lliure, en equip i en contacte directe amb la terra.
- Conèixer i identificar les diferents ferramentes que s'utilitzen a l'hort i relacionar-les amb les faenes que fan.
- Oferir un espai sensitiu (olors, formes, colors, sons) i lúdic en un entorn privilegiat on gaudir tant professors com alumnes.
- Mostrar la història de l'agricultura valenciana com un clar exemple d'interacció persona-medi.
- Donar a conèixer la riquesa cultural (sistemes de reg, formes de cultiu, alimentació, gastronomia, festes, etc.) associada a l'agricultura de regadiu de la Comunitat Valenciana.

- Sensibilitzar els participants cap al patrimoni agrari (riquesa d'espècies, varietats cultivades i paisatges associats) de la Comunitat Valenciana.
- Posar de manifest que els nostres paisatges i la nostra cultura són evolutius.
- Donar a conèixer el valor ambiental de les espècies agrícoles tradicionals i la importància de la seua conservació en l'actualitat.
- Reflexionar sobre la situació actual de l'agricultura, relacionant l'ús indiscriminat de pesticides i fitosanitaris amb la degradació ambiental.
- Tractar hàbits d'alimentació saludable i la importància d'una dieta completa i equilibrada, així com temes de nutrició en general.

ACTIVITATS DISPONIBLES

L'hort històric del CEACV és un recurs didàctic situat a l'exterior, al costat de la casa de l'Alqueria dels Frares.

- **Sóc agricultor/a.** Faenes a l'hort, traure les males herbes de l'hort, preparar una parcel·la i fer cavallons, plantar, posar palla, regar l'hort.
- **Testiogurt.** Preparar un test en un envàs de iogurt usat i sembrar-lo.
- **Descobrint les nostres llavors.** Identificació i classificació de llavors al laboratori del CEACV.
- **Les ferramentes de l'hort.** Joc per grups on els alumnes han d'associar imatges de les ferramentes de l'hort amb el seu nom i la faena per a la qual s'utilitzen.
- **A l'hort, què aprofitem?** Activitat en què els alumnes han de descobrir les diferents parts dels cultius de l'hort i completar un quadern de camp amb els cultius de temporada.
- **Endevina fruites i verdures.** Joc d'endevinalles al voltant de les fruites i verdures que mengem.
- **Qui busca troba.** A partir d'un plànol amb pistes els alumnes, per grups, han de localitzar alguns arbres fruiters de l'hort. Quan completen l'itinerari descobriran les característiques de l'arbre i en calcularan l'alçada.
- **El menú de l'hort.** Activitat en què els participants, per grups, elaboraran un menú amb els cultius que troben a la parcel·la històrica que els corresponga.
- **Un supermercat a l'horta.** Activitat que mostra la gran quantitat de residus que generem a les nostres cases, per sensibilitzar els participants de l'impacte negatiu d'aquests sobre el medi ambient. També permet conèixer l'origen de molts dels productes que integren la dieta mediterrània.
- **Taller de compostatge.** A l'hort històric del CEACV, es fa una visita al compost per a mostrar-ne als alumnes les característiques i el funcionament.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició de troncs, fruits i fulles d'arbres.
- Exposició "Arbres monumentals de la Comunitat Valenciana".

2. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre biodiversitat.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.

3. Recursos paisatgístics:

- L'hort històric del CEACV.
- Laboratori del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a aprendre a l'hort (fitxes, jocs, passatemps, llavors, ferramentes).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

Biodiversitat per tot arreu

DE L'1 AL 17 D'ABRIL

DESCRIPCIÓ

Quan parlem de biodiversitat parlem de les formes de vida en el planeta. Cada any, des de la posada en funcionament del CEACV el 1999, el programa educatiu ha inclòs activitats relacionades amb la biodiversitat, és a dir, activitats relacionades amb les espècies i els paisatges que les alberguen i els serveis que aquests presten a tota la humanitat, també sobre l'impacte que les activitats humanes causen en els ecosistemes i, per descomptat, sobre les pautes per a preservar aquests impactes així com la conservació íntegra de la biodiversitat al nostre planeta.

OBJECTIUS

- Donar a conèixer els valors naturals, paisatgístics i culturals de les espècies de flora i fauna.
- Fomentar el descobriment de les espècies fàcils i pròximes i també de les rares i difícils de detectar.
- Fomentar el respecte i el desig de conservació de les espècies autòctones.
- Diferenciar les espècies autòctones de les invasores.
- Oferir pautes respecte a l'adquisició de mascotes i el seu manteniment per a evitar soltes en el medi natural amb les conseqüències que això implica.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- Reconeixement d'espècies de fauna per les característiques físiques i pel comportament.
- Reconeixement d'espècies de flora per les característiques físiques i per l'olor.
- Identificació de les aus aquàtiques de la Marjal dels Moros des de la càmera teledirigida del CEACV i identificació de la flora de marjal també a través de la càmera i contrastar-la amb l'observada en els ambients de marjal dels paisatges del CEACV.
- Proposar bones pràctiques quan fem excursions pel medi natural.
- Visita guiada als paisatges, als jardins i a l'hort del CEACV; també visitem la Marjal dels Moros per a reconèixer espècies.
- Tallers:
 - ✓ Confecció de targetes amb llavors d'ambients mediterranis.
 - ✓ Construcció de fauna mòbil amb l'ús de tècniques diverses.

- ✓ Identificació i elaboració de siluetes de diverses espècies de fauna amb paper adhesiu de colors.
- ✓ Observació, amb la lupa binocular, d'espècies vives (invertebrats).

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exhibició d'un aquari temporal amb espècies de peixos endèmics ibèrics i endèmics valencians, com el fartet i el samaruc.
- Exhibició d'un terrari amb amfibis autòctons (ofegabous) i d'un altre amb rèptils autòctons (tortuga de rierol i tortuga d'estany).
- Exhibició d'ous, plomes i cranis d'aus i de rèptils.
- Radiografies d'aus ferides per negligències humanes (ploms de les armes de caça).
- Exhibició de fitxes d'espècies autòctones i invasores.
- Exhibició de rolers sobre amfibis prestats pel Servei de Vida Silvestre de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural.

2. Exposicions permanents:

- Càmera teledirigida per a veure en directe les espècies de la Marjal dels Moros.
- Panell interactiu sobre biodiversitat.
- Maqueta sobre el projecte del CEACV.

3. Altres:

- L'hort històric del CEACV.
- Els paisatges del CEACV.
- La Marjal dels Moros.

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

Tots som importants davant del canvi climàtic

DEL 6 AL 17 DE MAIG

DESCRIPCIÓ

Al CEACV considerem de vital importància abordar el canvi climàtic dins del programa educatiu del centre. Per aquest motiu hi ha diferents propostes que n'aborden aspectes dirigides a diferents públics i que aprofiten els nombrosos recursos didàctics a disposició dels usuaris.

Aquest programa temàtic aborda el canvi climàtic amb un enfocament centrat en l'origen antròpic de les emissions de gasos amb efecte d'hivernacle (GEH) i mostra, d'una manera senzilla, com qualsevol activitat quotidiana té la seua repercussió sobre el clima. La intenció és fer un recorregut des de l'enfocament macro al micro (personal) de l'escalfament global i del canvi climàtic.

Tot això amb l'objectiu d'adquirir consciència d'aquest impacte personal i col·lectiu per a, posteriorment, abordar accions per a la reducció d'emissions i, per descomptat, per a adaptar-lo i mitigar-lo.

OBJECTIUS

- Treballar i comprendre els conceptes bàsics del canvi climàtic.
- Vincular principis fisicoquímics amb alguns dels principals fenòmens climàtics.
- Aprendre a calcular les emissions de GEH d'algunes de les activitats diàries més comunes.
- Proposar bones pràctiques per a reduir les emissions de GEH.
- Motivar els participants perquè impulsen aquestes propostes (mesurar i reduir les emissions de GEH) als seus centres educatius.

ACTIVITATS DISPONIBLES

- **L'apagada.** Joc de rol en què els alumnes representen diferents papers per a reflexionar sobre la problemàtica associada a la dependència energètica de la població, l'excessiu consum d'energia i sensibilitzar-los sobre la importància de l'estalvi i d'adoptar bones pràctiques ambientals.
- **Experiments senzills per a comprendre millor el canvi climàtic.** Nou senzills experiments per a fer tant al CEACV com a l'aula. Cada un fa referència a un aspecte relacionat amb el canvi climàtic.

- **Com visualitzar la nostra empremta en el planeta.** Taller per a calcular l'empremta de carboni de cada un dels participants.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exposició ecoatífells.
- Exposició Clarity - canvi climàtic.

2. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre energia i contaminació de l'aire.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Sala d'audiovisuals.
- Aula multiusos.
- Laboratori.

3. Altres:

- Recursos educatius per a treballar i comprendre els conceptes bàsics del canvi climàtic (fitxes i material per a experiments).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

la mar de neta

DEL 3 AL 21 DE JUNY

DESCRIPCIÓ

Els mars i oceans són components essencials en la vida de la Terra, ecosistemes amb una gran biodiversitat i important font de recursos biològics i naturals, font d'aliment i ocupació, via de transport i comunicació, reguladors del clima i font d'energia neta i renovable. Durant molt de temps, els mars i oceans ha estat sotmesos a diferents activitats humanes que els han ocasionat agressions i impactes nombrosos. En l'actualitat tots som conscients dels problemes que tenen els mars i oceans: contaminació de les platges, pèrdua de biodiversitat marina, esgotament dels recursos pesquers, etc.

El CEACV desplega un programa educatiu per a conèixer, pensar i reflexionar sobre la importància d'aquests ecosistemes i els impactes de les activitats humanes en aquests espais.

OBJECTIUS

Les diferents activitats que es desplegaran tindran com a objectiu bàsic final aconseguir un coneixement i una estima pel medi natural marí major i, a partir d'ací, desenvolupar actituds i comportaments que permeten la seua millora i conservació.

De forma específica es pretén:

- Mostrar als participants la diversitat d'ecosistemes i espècies que acullen els medis marí i litoral mediterranis.
- Ensenyar hàbits i comportaments que impliquen un respecte major cap a aquests entorns (consum, producció de residus, ús de l'aigua, etc.).
- Motivar a adoptar comportaments i actituds responsables cap a aquests entorns.
- Animar a transmetre aquests comportaments a altres col·lectius i persones amb què puguin estar en contacte.

ACTIVITATS DISPONIBLES

Es desenvoluparà un conjunt d'activitats adaptades als diferents nivells d'edat i formació dels participants, que tendiran a ser pràctiques, participatives i reflexives.

Les activitats són:

- Contacontes. *Nigua i l'aigua*. Tracta sobre la contaminació del mar.
- El joc de la pesca. Per a parlar sobre els efectes de la pesca en els entorns marins.
- Anàlisi de la platja. Analitzarem els efectes que es produeixen en les platges a causa de l'ocupació humana.
- Biodiversitat marina. Al laboratori es fa el reconeixement d'espècies diverses i grups faunístics marins.
- Biodiversitat i alimentació. Activitat per a donar a conèixer la varietat d'aliments que ens ofereix el mar, els seus beneficis i la forma de consumir-los sent respectuosos amb la seua conservació.
- Construcció d'un mòbil. Taller en què els alumnes confeccionen un element al·legòric marí.
- Ecosistemes marins. Visita pels jardins del CEACV per a conèixer alguns dels ecosistemes del litoral mediterrani.
- Reflexió sobre les espècies de tortugues marines mediterrànies, sobre els impactes que provoquen la disminució de les seues poblacions i sobre les pautes per a la seua protecció i conservació en el medi natural. Aquesta activitat es complementa amb 6 rolers sobre tortugues marines cedits pel Servei de Vida Silvestre de la Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient, Canvi Climàtic i Desenvolupament Rural, l'Associació Xaloc (associació per a l'estudi i conservació del mar), l'Oceanogràfic i la Universitat de València.

RECURSOS PER A LES ACTIVITATS

1. Exposicions temporals:

- Exposició de pòsters sobre ecosistemes marins.

2. Exposicions permanents:

- Panell interactiu sobre l'aigua.
- Maqueta que representa el projecte del CEACV.
- Sala d'audiovisuals.
- Càmera teledirigida per a veure en directe les espècies de la Marjal dels Moros.

3. Recursos paisatgístics:

- L'hort històric del CEACV.
- El jardí dels paisatges del CEACV.

4. Altres:

- Recursos educatius per a aconseguir un major coneixement i estima del medi natural marí (fitxes, jocs, passatemps).

DESTINATARIS

Consulteu amb l'equip d'educadors.

CENTRE D'EDUCACIÓ AMBIENTAL DE LA COMUNITAT VALENCIANA

**CRTA. SIDERÚRGICA KM2
46500 SAGUNT**

T E L . 9 6 2 6 1 7 9 3 0

**www.agroambient.gva.es/web/ceacv
ceacv@gva.es**

